

Köyhyyttä kokeneet
ja kansanedustajat
samassa pöydässä
12.11.2019

EAPN FINLAND EUROPEAN ANTI POVERTY NETWORK

Työttömien
Keskusjärjestö

**[KUKA
KUUNTELEE
KÖYHÄÄ?]**

Kuka kuuntelee köyhää? -verkosto

Järjestämme keskustelutilaisuuksia, joissa kohtaavat asianosaiset, erityisasiantuntijat, muut asiantuntijat ja päättäjät. Tarkoituksena on synnyttää keskustelua köyhyydestä ja esittää konkreettisia ehdotuksia köyhyyden vähentämiseksi.

Työttömien Keskusjärjestö

Työttömien Keskusjärjestö on asiantunteva, aktiivinen ja ajassa kiinni oleva työttömien edunvalvontajärjestö. Toiminnan tavoitteena on työttömyyden vähentäminen Suomessa.

EAPN-fin

Suomen köyhyyden ja syrjäytymisen vastainen verkosto on avoin verkosto köyhyyttä ja syrjäytymistä vastaan toimiville järjestöille, ryhmille ja kansalaisille.

EAPN-finin kansalaistoimintaryhmä

Kansalaistoimintaryhmä kokoaa yhteen henkilöitä, joilla on tai on ollut kokemusta köyhyydestä tai pienillä tuloilla elämisestä. Ryhmä kokoaa edustajat ja työstää yhteisen viestin vietäväksi vuosittaiseen eurooppalaiseen köyhyyttä kokeneiden tapaamiseen Brysseliin.

Vuonna 20017 oli 890 000 henkilöä
köyhyys- tai syrjäytymisriskissä
(Tilastokeskus)

Köyhyys ja sen seuraukset siirtyvät
usein sukupolvelta toiselle (THL)

Tavoitteena vuosittainen PEP tapaaminen Suomessa

- Pohjalla malli EAPN:n vuosittaisesta köyhyyttä kokeneiden kokoontumisesta Brysselissä eli PEP, (people experiencing poverty)
- Otimme mallia myös Ruotsissa järjestetystä kansallisesta PEP tapahtumasta, mutta lisäsimme panoksia 😊
- Tavoitteenamme on vakiinnuttaa tapahtuma vuosittaiseksi
- Köyhyyttä kokeneet nähdään toimijoina ja köyhyyden erikoisasiantuntijoina
- Uskomme, että köyhyyttä kokeneiden kokemustiedon avulla voimme vähentää köyhyyttä ja ratkaista palvelujärjestelmän ongelmakohtia

Kuva:
Jouko Vatanen

Järjestäjien rooleja, 27 vapaaehtoista

- Suunnittelutyöryhmä
  - 6 fasilitaattoria
  - 6 kirjuria
- 6 köyhyyttä kokenutta
- Tilaisuuden fasilitaattori
- Yleisökeskustelun vetäjä
  - Tiedottaja
  - Kuvaaja
  - Tukihenkilö

Ryhmäkeskustelujen tarkennetut aiheet:

- perusturvan riittävyys
  - työttömän köyhyys
- luukulta luukulle palvelujärjestelmä, pirstaleinen terveydenhuolto
- köyhyyden seurannaisvaikutukset hyvinvointiin
  - yksinelävien köyhyys ja asunnottomuus
    - lapsiperheköyhyys

Kuva:
Jouko Vatanen

2 viikkoa ennen tilaisuutta

- Harjoittelimme pienryhmätyöskentelyä 3 ryhmää kerrallaan
- Loput ryhmät esittivät harjoituksessa kansanedustajia
  - Jokainen sai harjoitella omaa rooliaan
- Tilaisuuden kulku hahmottui ja pienryhmä tapasi
- Köyhyyttä kokeneet saivat palautetta miten kannattaa kertoa omaa tarina 15 minuutissa

Tilaisuuden ohjelma

9.00-9.10 Tilaisuuden avaus ja ryhmätyöskentelyn esittely

9.10 – 9.55 Pienryhmätyöskentely, köyhyyttä kokeneen tarina ja ratkaisuehdotus

10.00 - 10.05 Yleisötilaisuuden avaus ja kahvit

10.05 - 11.05 Työryhmien ratkaisuehdotukset, 10 min/ryhmä, köyhyyttä kokeneen tarinan tiivistelmä ja ratkaisuehdotus

11.05 - 11.30 Yleisökeskustelu

11.30 Tilaisuus päättyy

Köyhyyttä kokeneiden tarinoiden avainsanat

Perhe, lapsen vuoroviikko asuminen, krooninen sairaus, ero, Kelan toimeentulotuen siirto, perusturva, toimeentulotuki, työttömyys, työkyvyttömyys, lastensuojelu, sosiaalityö, toimeentulotuki laki, lain tulkinta

Köyhyyden periytyminen, läheisen kuolema, yksinhuoltajuus, läheisen sairastuminen, opiskelun keskeytyminen, työttömyys, pitkä toimeentulotuki asiakkuus, velkaantuminen, asunnottomuus, yhteiskunnan turvaverkoston pettäminen.

Asunnottomuus, ero, sosiaalisten suhteiden katkeaminen, yksin jääminen, mielenterveyspalveluiden saatavuus, matalapalkkatyö, sosiaalityön kyvyttömyys auttaa, palveluiden oikea-aikaisuus, palveluiden saatavuus, yöpymisyksikkö, palveluiden hajanaisuus

Harvinainen sairaus, krooninen sairaus, ero, kotiäiti, erikoissairaanhoidon ja terveyskeskuksen yhteistyö, yksityiset terveyspalvelut, työttömyys, työkyvyttömyys, kokonaisvaltainen tuki, hoitopolku

Perhe, alaikäiset lapset, työuupumus, perusturva, toimeentulotuki, työttömyys, työkyvyttömyys, matalapalkka-ala, alueellinen eriarvoisuus, tukien vaikutus toisiinsa, pieni paikkakunta

Kuva:
Jouko
Vatanen

Osallistuneet päättäjät kahdeksasta eduskuntaryhmästä

Kansanedustajat:

Outi Alanko-Kahiluoto, Vihreät
Antero Laukkanen, KD
Katja Hänninen, Vasemmistoliitto
Ari Koponen, Perussuomalaiset
Janne Sankelo, Kokoomus
Anders Norrback, RKP
Niina Malm, SDP

Avustajat:

Susanna Kaartinen, Vasemmistoliitto, avustaa
Pia Lohikoski ja Hanna Sarkkinen
Juho Orjala, Vasemmistoliitto, ministeri Aino-
Kaisa Pekosen erityisavustaja
Antton Rönholm, SDP, puoluesihtööri

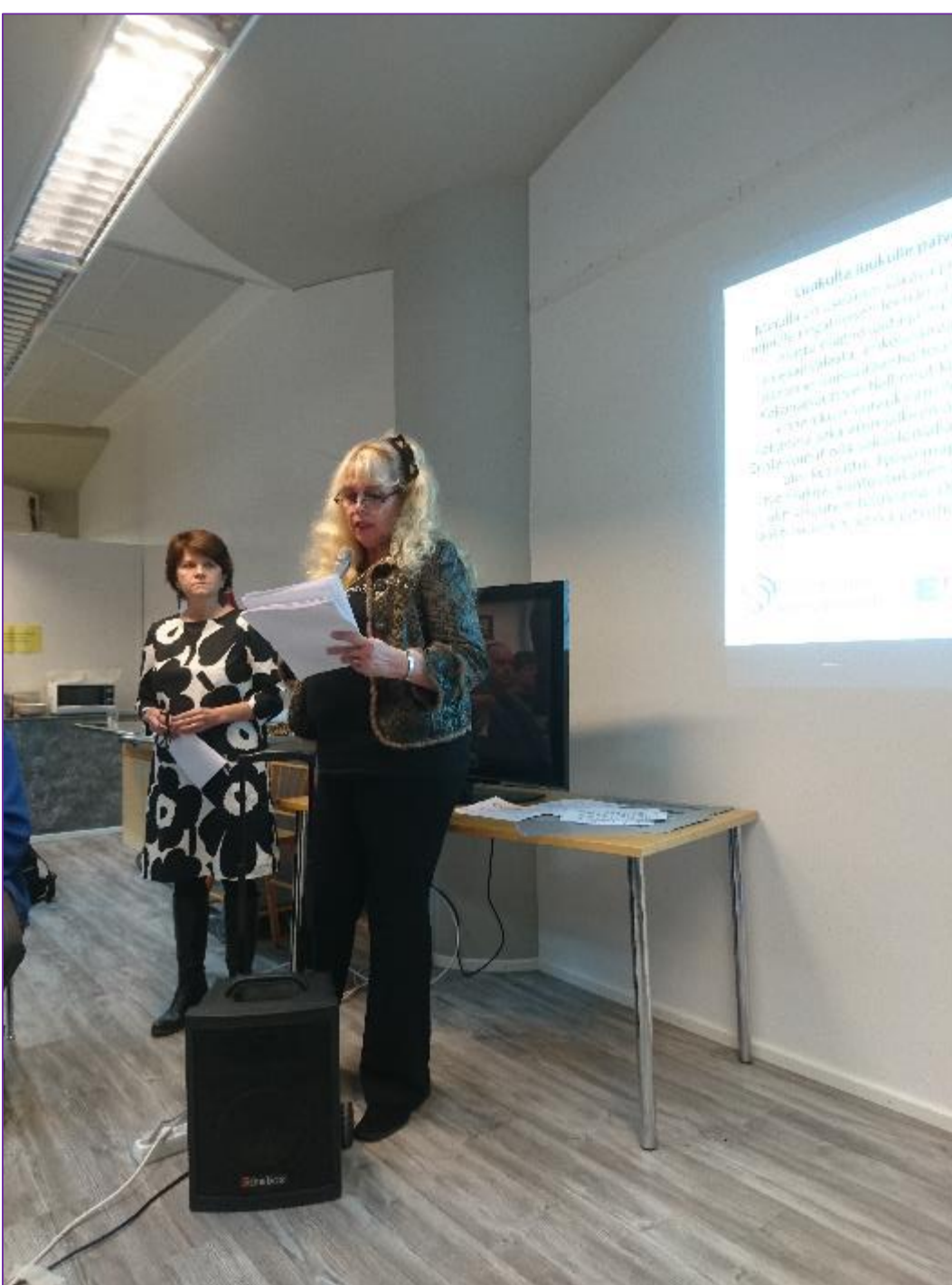
Sosiaali- ja terveysministeriön valtiosihtööri:

Saila Ruuth, Vasemmistoliitto

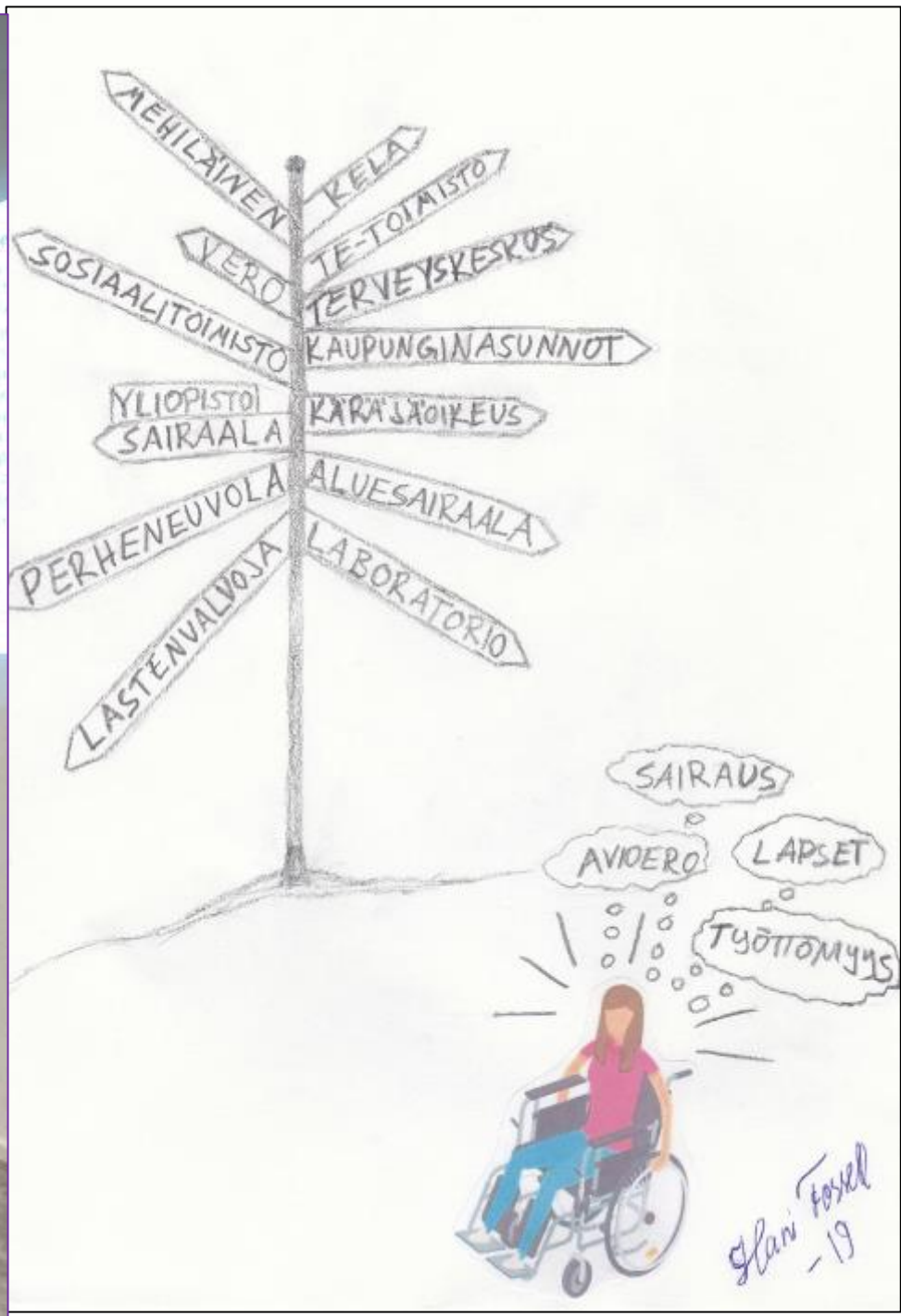

Kuva: Linnéa
Partanen

Kuva:
Jouko Vatanen
Piirros: Linnéa
Partanen

Tulokset

- ❖ Kaikki köyhyyttä kokeneet kokivat tulleen kuulluksi
- ❖ Kansanedustajat suhtautuivat köyhyyteen vakavasti ja panostivat tilaisuuteen
- ❖ Kansanedustajat kertoivat:
  - He eivät tiedä tarpeeksi köyhyydestä Suomessa
  - He laitostuvat eduskunnassa
  - tarinat avasivat heidän silmänsä
  - Yksi kansanedustaja kertoi tuntevansa häpeää kuulleessaan köyhyyskokemuksia

Tulokset

- ❖ Kansanedustajat lupasivat tehdä yhden välikysymyksen liittyen Kelan toimintaan sekä yhden lakialoitteen
- ❖ Kolme mainintaa mediassa MTV, Yleisradio, Kansanuutiset
- ❖ n. 60 ihmistä yleisötilaisuudessa
- ❖ Tilaisuutta esiteltiin Brysselissä 150 ihmisen yleisölle
- ❖ Valtiosihteeri Saila Ruut kertoi Brysselissä asiantuntija paneelissa yllättyneensä tilaisuudesta positiivisesti
- ❖ Julkaisu on tulossa, jossa on tarinat ja ratkaisuehdotukset

Media huomio

Radio haastattelu 12.11 n. klo 11.30 <https://areena.yle.fi/1-50303968>
Haastattelu alkaa 05:15 kohdalta. Tekijänoikeudellisista syistä johtuen audio on netissä vain 30 päivän ajan julkaisupäivästä lähtien.

Kansanuutiset: <https://www.kansanuutiset.fi/artikkeli/4167972-kansanedustaja-paattajat-eivat-tieda-mita-on-olla-koyha>

MTV Uutiset: Kolmen lapsen kotiäidillä todettiin synnynnäinen sairaus vasta nelikymppisenä – leposyke huiteli hirmulukemissa: "Lääkäri ei voinut uskoa, että olen hengissä"

Kolmen lapsen kotiäidillä todettiin synnynnäinen sairaus vasta nelikymppisenä – leposyke huiteli hirmulukemissa: "Lääkäri ei voinut uskoa, että olen hengissä"

MTV Uutiset Live kysyi kansanedustaja Outi Alanko-Kahiluodolta, mitä ajatuksia Hanin tarina herätti.

Lähde:

https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/kolmen-lapsen-kotiaidilla-todettiin-synnynnainen-sairaus-vasta-nelikymppisena-leposykehuiteli-hirmulukemissa-laakari-ei-voinut-uskoa-etta-olen-hengissa/7623718?fbclid=IwAR142CoLea8nz7hyLIWaB-z36NMF8TEirCXYlpG2S_dWS3BlSyO8c6J2W0#gs.iqbftc

Tule mukaan muuttamaan Suomea!

Kuka kuuntelee köyhää? –verkoston
viestintävastaava

Linnéa Partanen

linnea.m.partanen@helsinki.fi

Puh. 050 441 4440

<http://www.kukakuunteleekoyhaa.fi/wordpress/>

Facebook: Kuka kuuntelee köyhää

Twitter: @3KVerkosto

Instagram: 3kverkosto

Youtube: Kuka Kuuntelee Köyhää verkosto

Kuva: Jouko Vatanen